NCERT Archive

SOLUTIONS BOOK

# CLASS 8

## Sanskrit · Deepakam

CHAPTER 8

## पश्यत कोणमैशान्यं भारतस्य मनोहरम्

Complete Exercise Solutions · सम्पूर्ण अभ्यास-समाधान

अभ्यासात् जायते सिद्धिः | परियोजनाकार्यम्

# Contents

Class 8 Sanskrit · Deepakam · Chapter 8 — पश्यत कोणमैशान्यं भारतस्य मनोहरम्

EX

**अभ्यासात् जायते सिद्धिः**

9 questions · Q1 Q2 Q3 Q4 Q5 Q6 Q7 Q8 Q9 — 3

PR

**परियोजनाकार्यम्**

3 questions · Q1 Q2 Q3 — 11

Every question is followed by its answer. Question numbers above are clickable and the PDF bookmarks panel lets you jump to any exercise set or question.
The word-meaning tables of the lesson (pp. 88–89) already give Hindi and English meanings; their column “मातृभाषया अर्थं लिखत” is for each student’s own mother tongue.
हिन्दी: प्रत्येक प्रश्न के बाद उसका उत्तर दिया गया है। ऊपर प्रश्न-संख्याओं पर क्लिक करके सीधे वहाँ जाया जा सकता है। पाठ की शब्दार्थ-तालिकाओं (पृ. 88–89) में हिन्दी और अंग्रेज़ी अर्थ पहले से दिए हैं; “मातृभाषया अर्थं लिखत” स्तम्भ प्रत्येक विद्यार्थी की अपनी मातृभाषा के लिए है।

NCERT Archive

EX

CLASS 8 SANSKRIT · DEEPAKAM · CHAPTER 8

# अभ्यासात् जायते सिद्धिः

Solutions · 9 questions · समाधान · ९ प्रश्न

**QUESTION 1 प्रश्न 1**

**१. अधोलिखितानां प्रश्नानाम् एकपदेन उत्तरं लिखत —**

**(क) अस्माकं देशे कति राज्यानि सन्ति ?**

**(ख) प्राचीनेतिहासे काः स्वाधीनाः आसन्?**

**(ग) केषां समवायः 'सप्तभगिन्यः' इति कथ्यते ?**

**(घ) अस्माकं देशे कति केन्द्रशासितप्रदेशाः सन्ति ?**

**(ङ) सप्तभगिनी-प्रदेशे कः उद्योगः सर्वप्रमुखः ?**

**ANSWER उत्तर**

**(क)** अष्टाविंशतिः

Twenty-eight · अट्ठाईस

p. 86 — "अस्माकं देशे अष्टाविंशतिः राज्यानि सन्ति ।"

**(ख)** सप्तभगिन्यः

The Seven Sisters (with their brother) · सप्तभगिनियाँ (भाई के साथ)

p. 87 — "भ्रात्रा सह इमाः सप्तभगिन्यः... प्रायः स्वाधीनाः एव दृष्टाः ।"

**(ग)** अष्टराज्यानाम्

Of eight states · आठ राज्यों का

p. 86 — "...अष्टराज्यानाम् एकः समवायः अस्ति यः सप्तभगिन्यः एकः भ्राता च..."

**(घ)** अष्ट

Eight · आठ

p. 86 — "अष्टकेन्द्रशासितप्रदेशाः अपि सन्ति ।"

**(ङ)** वंशोद्योगः

Bamboo industry · बाँस उद्योग

p. 87 — "साम्प्रतं वंशोद्योगोऽयम् अन्ताराष्ट्रियख्यातिम् अवाप्तोऽस्ति ।"

**(क) अष्टाविंशतिः · (ख) सप्तभगिन्यः · (ग) अष्टराज्यानाम् · (घ) अष्ट · (ङ) वंशोद्योगः**

NCERT Archive

**QUESTION 2 प्रश्न 2**

**२. अधोलिखितानां प्रश्नानां पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत —**

**(क) भ्रातृसहित-भगिनीसप्तके कानि राज्यानि सन्ति ?**

**(ख) इमानि राज्यानि सप्तभगिन्यः इति किमर्थं कथ्यन्ते ?**

**(ग) ऐशान्यकोणप्रदेशेषु के निवसन्ति ?**

**(घ) पूर्वोत्तरप्रादेशिकाः केषु निष्णाताः सन्ति ?**

**(ङ) वंशवृक्षवस्तूनाम् उपयोगः कुत्र क्रियते ?**

**ANSWER उत्तर**

**(क)** भ्रात्रा सिक्किमेन सह भगिनीसप्तके अरुणाचलप्रदेशः, असमः, मणिपुरम्, मिजोरमः, मेघालयः, नागालैण्डं, त्रिपुरा च राज्यानि सन्ति ।

p. 87 (Besides brother Sikkim, the seven sisters are Arunachal Pradesh, Assam, Manipur, Mizoram, Meghalaya, Nagaland and Tripura.)
हिन्दी: भाई सिक्किम के साथ सात बहनें हैं — अरुणाचल प्रदेश, असम, मणिपुर, मिज़ोरम, मेघालय, नागालैण्ड और त्रिपुरा।

**(ख)** सामाजिक-सांस्कृतिक-परिदृश्यानां साम्यात् भौगोलिकवैशिष्ट्यात् च इमानि राज्यानि सप्तभगिन्यः इति उपाधिना प्रथितानि ।

p. 86 (Because of similar social-cultural scenes and geographical features.)
हिन्दी: सामाजिक-सांस्कृतिक दृश्यों की समानता और भौगोलिक विशेषताओं के कारण ये "सप्तभगिनी" कहलाते हैं।

**(ग)** ऐशान्यकोणप्रदेशेषु गारो-खासी-नागा-मिजो-लेप्चा-प्रभृतयः बहवः जनजातीयाः निवसन्ति ।

p. 87 (Many tribes such as Garo, Khasi, Naga, Mizo and Lepcha live there.)
हिन्दी: उत्तर-पूर्व के प्रदेशों में गारो, खासी, नागा, मिज़ो, लेप्चा आदि अनेक जनजातियाँ रहती हैं।

**(घ)** पूर्वोत्तरप्रादेशिकाः स्वलीला-कलासु निष्णाताः सन्ति ।

p. 87 (They are skilled in their own dance-play and arts.)
हिन्दी: उत्तर-पूर्व के निवासी अपनी लीला-कलाओं में निपुण हैं।

**(ङ)** आवस्त्राभूषणेभ्यः गृहनिर्माणपर्यन्तं वंशवृक्षनिर्मितानां वस्तूनाम् उपयोगः क्रियते ।

p. 87 (From clothes and ornaments to house-building, bamboo products are used.)
हिन्दी: वस्त्र-आभूषण से लेकर घर बनाने तक बाँस की वस्तुओं का उपयोग होता है।

**QUESTION 3 प्रश्न 3**

**३. अधोलिखितेषु पदेषु प्रकृति-प्रत्ययविभागं कुरुत —**

**यथा - गन्तुम् = गम् + तुमुन्**

**(क) ज्ञातुम्  (ख) विश्रुतः  (ग) अतिरिच्य  (घ) पठनीयम्**

**ANSWER उत्तर**

**(क)** ज्ञातुम् = **ज्ञा + तुमुन्**
To know · जानने के लिए

NCERT Archive

(ख) विश्रुतः = **वि + श्रु + क्त**
Famous (वि is the prefix) · प्रसिद्ध (वि उपसर्ग)

(ग) अतिरिच्य = **अति + रिच् + ल्यप्**
Besides (prefix अति + ल्यप्) · इसके अतिरिक्त

(घ) पठनीयम् = **पठ् + अनीयर्**
To be read · पढ़ने योग्य

**QUESTION 4 प्रश्न 4**

**४. रेखाङ्कितं पदम् आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत —**

**(क) वयं स्वदेशस्य राज्यानां विषये ज्ञातुमिच्छामः ।**

**(ख) सप्तभगिन्यः प्राचीनेतिहासे प्रायः स्वाधीनाः एव दृष्टाः ।**

**(ग) प्रदेशेऽस्मिन् हस्तशिल्पानां बाहुल्यं वर्तते ।**

**(घ) एतानि राज्यानि तु भ्रमणार्थं स्वर्गसदृशानि ।**

**ANSWER उत्तर**

(क) वयं कस्य राज्यानां विषये ज्ञातुमिच्छामः ?
Whose states do we want to know about? · हम किसके राज्यों के विषय में जानना चाहते हैं?

(ख) काः प्राचीनेतिहासे प्रायः स्वाधीनाः एव दृष्टाः ?
Who were mostly seen as independent in ancient history? · प्राचीन इतिहास में प्रायः कौन स्वतन्त्र देखी गई?

(ग) प्रदेशेऽस्मिन् केषां बाहुल्यं वर्तते ?
Of what is there abundance in this region? · इस प्रदेश में किसकी बहुलता है?

(घ) एतानि राज्यानि तु भ्रमणार्थं कीदृशानि ?
What are these states like for travel? · ये राज्य भ्रमण के लिए कैसे हैं?

NCERT Archive

**QUESTION 5 प्रश्न 5**

**५. यथानिर्देशम् उत्तरत —**

**(क) 'महोदये! मम भगिनी कथयति' । अत्र 'मम' इति सर्वनामपदं कस्यै प्रयुक्तम् ?**

**(ख) 'सामाजिक-सांस्कृतिकपरिदृश्यानां साम्याद् इमानि उक्तोपाधिना प्रथितानि' । अस्मिन् वाक्ये प्रथितानि इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम् ?**

**(ग) 'एतेषां राज्यानां पुनः सङ्घटनं विहितम्' । अत्र 'सङ्घटनम्' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम् ?**

**(घ) 'अत्र वंशवृक्षाणां प्राचुर्यं विद्यते' । अस्मात् वाक्यात् 'अल्पता' इति पदस्य विपरीतार्थकं पदं चित्वा लिखत ?**

**(ङ) 'क्षेत्रपरिमाणैः इमानि लघूनि वर्तन्ते' । अस्मिन् वाक्ये 'सन्ति' इति क्रियापदस्य किं समानार्थकं पदं प्रयुक्तम् ?**

**ANSWER उत्तर**

**(क) स्वरायै**

Svara says "my sister..." (p. 86). · स्वरा कहती है "मेरी बहन..." (पृ. 86)।

**(ख) इमानि (राज्यानि)**

The subject of "प्रथितानि" is "इमानि (राज्यानि)". · "प्रथितानि" का कर्ता "इमानि (राज्यानि)" है।

**(ग) विहितम्**

The verb for "सङ्घटनम्" is "विहितम्". · "सङ्घटनम्" की क्रिया "विहितम्" है।

**(घ) प्राचुर्यम्**

Opposite of अल्पता (fewness): प्राचुर्यम् (abundance). · अल्पता का विलोम: प्राचुर्य (बहुलता)।

**(ङ) वर्तन्ते**

"वर्तन्ते" (are) is used for "सन्ति". · "सन्ति" के समान अर्थ में "वर्तन्ते" प्रयुक्त है।

**(क) स्वरायै · (ख) इमानि (राज्यानि) · (ग) विहितम् · (घ) प्राचुर्यम् · (ङ) वर्तन्ते**

NCERT Archive

**QUESTION 6 प्रश्न 6**

**६. अधः शब्दजालं प्रदत्तम् अस्ति । अस्मिन् उपरितः अधः, वामतः दक्षिणं चेति आधारं कृत्वा सार्थक-शब्दान् रेखाङ्कयत — *वर्गचित्र-जालम्***

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ज | न | जा | तिः | म | त्रि | खा | सी |
| च | अ | र | सि | णि | पु | ना | गा |
| भ्रा | ता | स | क्कि | पु | रा | ज्या | नि |
| मि | जो | र | मः | र | सं | स्कृ | तिः |
| पू | र्वो | त्त | र | म् | दे | श | स्य |
| ब | स | प्त | भ | गि | न्यः | गा | रो |
| प्रा | कृ | ति | कः | वं | श | वृ | क्षः |
| भ | गि | नि | अ | रु | णा | च | लः |
| भ्रा | ता | मे | घा | ल | यः | ध | मि |
| ना | गा | लै | ण्डम् | ब | ह | वः | जोः |

**ANSWER उत्तर**

Words found, shaded in the grid below (amber = left→right, teal = top→bottom).
हिन्दी: मिले हुए शब्द नीचे ग्रिड में रंगे हैं (पीला = बाएँ→दाएँ, हरा-नीला = ऊपर→नीचे) ।

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ज | न | जा | तिः | म | त्रि | खा | सी |
| च | अ | र | सि | णि | पु | ना | गा |
| भ्रा | ता | स | क्कि | पु | रा | ज्या | नि |
| मि | जो | र | मः | र | सं | स्कृ | तिः |
| पू | र्वो | त्त | र | म् | दे | श | स्य |
| ब | स | प्त | भ | गि | न्यः | गा | रो |
| प्रा | कृ | ति | कः | वं | श | वृ | क्षः |
| भ | गि | नि | अ | रु | णा | च | लः |
| भ्रा | ता | मे | घा | ल | यः | ध | मि |
| ना | गा | लै | ण्डम् | ब | ह | वः | जोः |

→ जनजातिः · भ्राता · मिजोरमः · संस्कृतिः · पूर्वोत्तरम् · देशस्य · सप्तभगिन्यः · गारो · प्राकृतिकः · वंशवृक्षः · भगिनी · अरुणाचलः · भ्राता · मेघालयः · नागालैण्डम् · बहवः

tribe · brother · Mizoram · culture · north-east · of the country · seven sisters · Garo · natural · bamboo tree · sister · Arunachal · brother · Meghalaya · Nagaland · many

हिन्दी: जनजाति · भाई · मिज़ोरम · संस्कृति · पूर्वोत्तर · देश का · सात बहनें · गारो · प्राकृतिक · बाँस का वृक्ष · बहन · अरुणाचल · भाई · मेघालय · नागालैण्ड · बहुत

↓ सिक्किमः (col 4) · मणिपुरम् (col 5) · त्रिपुरा (col 6)

Sikkim · Manipur · Tripura

हिन्दी: सिक्किम · मणिपुर · त्रिपुरा

NCERT Archive

**QUESTION 7 प्रश्न 7**

**७. पट्टिकातः पदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत —**

सिक्किमः | पूर्वोत्तरराज्यानि | अष्टाविंशतिः | स्वदेशस्य राज्यानाम् | अरुणाचलप्रदेशः | असमः | मणिपुरं | मिजोरमः | मेघालयः | नागालैण्डं | त्रिपुरा | जनजातिः | प्राचुर्यम्

**(क) छात्राः अद्य ..... विषये ज्ञातुमिच्छन्ति ।**

**(ख) अस्माकं देशे ..... राज्यानि तथा अष्ट केन्द्रशासितप्रदेशाः सन्ति ।**

**(ग) सप्तभगिन्यः एकः भ्राता च इति ..... कथ्यन्ते ।**

**(घ) सप्तभगिन्यः इत्युक्तानि राज्यानि - ....., ....., ....., ....., ....., ....., ..... ।**

**(ङ) प्रदेशेऽस्मिन् ..... बाहुल्यम् अस्ति ।**

**(छ) पूर्वोत्तरराज्येषु वंशवृक्षाणां ..... विद्यते ।**

**ANSWER उत्तर**

**(क)** छात्राः अद्य **स्वदेशस्य राज्यानाम्** विषये ज्ञातुमिच्छन्ति ।
p. 86 · students want to know about the states of their country · छात्र अपने देश के राज्यों के बारे में जानना चाहते हैं

**(ख)** अस्माकं देशे **अष्टाविंशतिः** राज्यानि तथा अष्ट केन्द्रशासितप्रदेशाः सन्ति ।
p. 86 · 28 states and 8 Union Territories · 28 राज्य और 8 केन्द्रशासित प्रदेश

**(ग)** सप्तभगिन्यः एकः भ्राता च इति **पूर्वोत्तरराज्यानि** कथ्यन्ते ।
p. 85 · the north-eastern states are so called · उत्तर-पूर्वी राज्य ऐसे कहे जाते हैं

**(घ)** सप्तभगिन्यः इत्युक्तानि राज्यानि – **अरुणाचलप्रदेशः, असमः, मणिपुरं, मिजोरमः, मेघालयः, नागालैण्डं, त्रिपुरा** ।
p. 87 · the seven sisters · सात बहनें (भाई सिक्किम है)

**(ङ)** प्रदेशेऽस्मिन् **जनजातिः** बाहुल्यम् अस्ति ।
p. 87 · "जनजातिबहुलप्रदेशोऽयम्" — tribes are numerous · जनजातियों की बहुलता है

**(छ)** पूर्वोत्तरराज्येषु वंशवृक्षाणां **प्राचुर्यम्** विद्यते ।
p. 87 · abundance of bamboo · बाँस की प्रचुरता

NCERT Archive

"सिक्किमः" is left over: it is the "brother", not one of the seven sisters.
हिन्दी: "सिक्किमः" शेष रहता है — वह "भाई" है, सात बहनों में नहीं।

**QUESTION 8 प्रश्न 8**

**८. भिन्नप्रकृतिकं पदं चिनुत —**

**(क) गच्छति, पठति, धावति, अहसत्, क्रीडति**

**(ख) छात्रः, सेवकः, शिक्षकः, लेखिका, क्रीडकः**

**(ग) पत्रम्, मित्रम्, पुष्पम्, आम्रः, फलम्**

**(घ) व्याघ्रः, भल्लूकः, गजः, कपोतः, शाखा, वृषभः, सिंहः**

**(ङ) पृथिवी, वसुन्धरा, धरित्री, यानम्, वसुधा**

**ANSWER उत्तर**

**(क) अहसत्**
Past tense; the others are present tense. · अहसत् भूतकाल है, शेष वर्तमान काल।

**(ख) लेखिका**
Feminine; the others are masculine. · लेखिका स्त्रीलिङ्ग है, शेष पुल्लिङ्ग।

**(ग) आम्रः**
Masculine; the others are neuter. · आम्रः पुल्लिङ्ग है, शेष नपुंसकलिङ्ग।

**(घ) शाखा**
A branch (feminine, part of a tree); the others are animals/birds. · शाखा वृक्ष का भाग है, शेष पशु-पक्षी।

**(ङ) यानम्**
A vehicle; the others all mean "earth". · यानम् वाहन है, शेष सब "पृथ्वी" के नाम हैं।

**(क) अहसत् · (ख) लेखिका · (ग) आम्रः · (घ) शाखा · (ङ) यानम्**

**QUESTION 9 प्रश्न 9**

**९. विशेष्य-विशेषणानाम् उचितं मेलनं कुरुत —**

**विशेषण-पदानि: अयम् · संस्कृतिविशिष्टायाम् · महत्त्वाधायिनी · प्राचीने · एकः**

**विशेष्य-पदानि: संस्कृतिः · इतिहासे · प्रदेशः · समवायः · भारतभूमौ**

**ANSWER उत्तर**

**१.** अयम् ⟶ **प्रदेशः**
p. 87 — "जनजातिबहुलप्रदेशोऽयम्" · this region · यह प्रदेश

NCERT Archive

२. संस्कृतिविशिष्टायाम् ⟶ **भारतभूमौ**
p. 87 — “विविध-संस्कृतिविशिष्टायां भारतभूमौ” · in the culture-rich land of India · संस्कृति-समृद्ध भारतभूमि में

३. महत्त्वाधायिनी ⟶ **संस्कृतिः**
p. 87 — “संस्कृतिः महत्त्वाधायिनी वर्तते” · culture is significant · संस्कृति महत्त्वपूर्ण है

४. प्राचीने ⟶ **इतिहासे**
p. 87 — “स्वीये प्राचीनेतिहासे” · in ancient history · प्राचीन इतिहास में

५. एकः ⟶ **समवायः**
p. 86 — “अष्टराज्यानाम् एकः समवायः” · one group · एक समूह

NCERT Archive

PR

CLASS 8 SANSKRIT · DEEPAKAM · CHAPTER 8

# परियोजनाकार्यम्

Solutions · 3 questions · समाधान · ३ प्रश्न

**QUESTION 1 प्रश्न 1**

**१. "पश्यत कोणमैशान्यं भारतस्य मनोहरम्" इति पाठस्य सन्दर्भे भित्तिपत्रे उत्तरपूर्वराज्यानां पृथक् पृथक् मानचित्रं प्रदर्शयत । संस्कृतभाषया कस्यापि राज्यस्य पञ्चवाक्यैः विवरणं लिखत । उदाहरणम् — नागालैण्डम् - होर्न्बिल्-महोत्सवः अत्र प्रसिद्धः ।**

**ANSWER उत्तर**

The wall-chart map is a drawing activity. A model five-sentence description of Assam, from the lesson (p. 95):
हिन्दी: भित्ति-पत्र पर मानचित्र बनाना चित्रकला की गतिविधि है। पाठ (पृ. 95) के आधार पर असम का पाँच वाक्यों में नमूना विवरण:

१. असमराज्यं पूर्वं कामरूपम् इति नाम्ना प्रसिद्धम् आसीत् ।
Assam was earlier famous as Kamarupa. · असम पहले "कामरूप" नाम से प्रसिद्ध था।

२. असमराज्यस्य राजधानी दिसपुरम् अस्ति ।
The capital of Assam is Dispur. · असम की राजधानी दिसपुर है।

३. अत्र असमिया, बङ्गला, बोडो, आङ्ग्लभाषा च भाषाः सन्ति ।
Assamese, Bengali, Bodo and English are spoken. · यहाँ असमिया, बंगला, बोडो और अंग्रेज़ी भाषाएँ हैं।

४. अत्र इन्धनतैलं इन्धनानिलः (CNG) च प्रचुरमात्रया दृश्यते ।
Fuel oil and CNG are found in plenty. · यहाँ ईंधन-तेल और सी.एन.जी. प्रचुर मात्रा में मिलते हैं।

५. ब्रह्मपुत्रनदे माजुली नाम बृहत्तमः रमणीयः नदीद्वीपः अस्ति ।
Majuli, the largest beautiful river island, is in the Brahmaputra. · ब्रह्मपुत्र में माजुली सबसे बड़ा सुन्दर नदी-द्वीप है।

NCERT Archive

**QUESTION 2 प्रश्न 2**

**२. पूर्वोत्तरराज्यानां पर्यटनस्थलानां नामानि लिखित्वा तेषां सङ्क्षिप्तं वर्णनं कुरुत । उदाहरणम् — राज्यम् - असमः ; नाम - काजीरङ्गा राष्ट्रियम् अभयारण्यम् ; वर्णनम् - अत्र एकशृङ्गगजाः दृश्यन्ते । एतत् यूनेस्को-विश्व-प्रत्नकीर्ति-स्थलम् अस्ति ।**

**ANSWER उत्तर**

Sample entries using places mentioned in the lesson (p. 95); students may add more.
हिन्दी: पाठ (पृ. 95) में आए स्थानों के नमूना उत्तर; विद्यार्थी और स्थान जोड़ सकते हैं।

१. राज्यम् – असमः ; नाम – माजुली-नदीद्वीपः ; वर्णनम् – एषः ब्रह्मपुत्रनदे स्थितः लोके बृहत्तमः रमणीयः नदीद्वीपः अस्ति ।
Assam — Majuli: the world's largest, beautiful river island in the Brahmaputra. · असम — माजुली: ब्रह्मपुत्र में विश्व का सबसे बड़ा सुन्दर नदी-द्वीप।

२. राज्यम् – मणिपुरम् ; नाम – लोकटक-सरोवरः ; वर्णनम् – अत्र सम्पूर्णे विश्वे एकमात्रं राष्ट्रियं प्लवमानम् उद्यानम् अस्ति । इदं सरोवरे प्लवते ।
Manipur — Loktak lake: home to the world's only floating national park. · मणिपुर — लोकटक सरोवर: विश्व का एकमात्र तैरता राष्ट्रीय उद्यान।

३. राज्यम् – अरुणाचलप्रदेशः ; वर्णनम् – भारते अत्र सूर्यस्य अरुणोदयः सर्वप्रथमं भवति, अतः अरुणाचलः ।
Arunachal Pradesh — the first sunrise in India. · अरुणाचल प्रदेश — भारत में सबसे पहले सूर्योदय यहीं होता है।

**QUESTION 3 प्रश्न 3**

**३. विद्यालये 'उत्तरपूर्वसंस्कृतिदिवसः' (एकः विशेषः दिवसः) आयोजनीयः । छात्राः विविधराज्यानां परिधानं नृत्यं भोजनं वेशभूषां च प्रस्तुवन्तु । सम्पूर्णः कार्यक्रमः संस्कृत-संवाद-माध्यमेन एव करणीयः ।**

**ANSWER उत्तर**

This is a school event. A short opening announcement in Sanskrit for the compere:
हिन्दी: यह विद्यालय का कार्यक्रम है। सूत्रधार (संचालक) के लिए संस्कृत में एक छोटी उद्घोषणा:

१. सर्वेभ्यः नमस्ते ! अद्य वयम् "उत्तरपूर्वसंस्कृतिदिवसम्" आचरामः ।
Greetings to all! Today we celebrate the North-East Culture Day. · सबको नमस्ते! आज हम उत्तर-पूर्व संस्कृति दिवस मना रहे हैं।

२. सप्तभगिन्यः एकः भ्राता च इति राज्यानि अत्र स्वस्वपरिधानं नृत्यं भोजनं च प्रस्तुवन्ति ।
The Seven Sisters and their Brother present their dress, dance and food. · सप्तभगिनी और भाई राज्य अपनी वेशभूषा, नृत्य और भोजन प्रस्तुत करते हैं।

३. प्रथमं नागालैण्डस्य नृत्यं पश्यन्तु ।
First, watch a dance of Nagaland. · पहले नागालैण्ड का नृत्य देखिए।

४. सर्वे उत्साहेन करतलध्वनिं कुर्वन्तु ।
Let everyone applaud with enthusiasm. · सब उत्साह से तालियाँ बजाएँ।

NCERT Archive